

Čj. UOOU-13520/15-3

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, vydává dne 14. ledna 2016 v souladu s § 150 odst. 1 správního řádu tento příkaz:

Je prokázáno, že účastník řízení: **Bytové družstvo** v souvislosti s provozováním kamerového systému v domě na adrese sídla účastníka řízení v období nejméně od roku 2004 do 18. června 2015, jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb.,

- I. tím, že zpracovával osobní údaje obyvatel bytů prostřednictvím 5 kamer umístěných u hlavního vchodu, ve vstupní hale, u výtahů a ve výtazích, přičemž byl monitorován prostor vstupu do domu a domovní zvonky (kamera umístěná u hlavního vchodu zvenčí), prostor u poštovních schránek a vstupní hala (kamera umístěná ve vstupní hale), prostor před výtahy (kamera umístěná u výtahů) a vnitřek obou výtahů (kamery umístěné ve výtazích),

porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektů údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě výjimek podle § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona,

- II. dále tím, že uchovával pořízené záznamy z kamerového systému po dobu cca 30 dnů,

porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

a tím spáchal

v bodě I správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů mimo případy uvedené v zákoně,

v bodě II správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., neboť uchovával osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování,

za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 19.000 Kč
(slovy devatenáct tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání příkazu je kontrolní protokol čj. UOOU-05722/15-7 ze dne 27. srpna 2015 pořizený inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) JUDr. Jiřinou Rippelovou a spisový materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení ve dnech 6. června 2015 až 24. srpna 2015.

Ze spisového materiálu vyplývá, že na základě rozhodnutí členské schůze nájemníků bytů účastníka řízení ze dne 12. července 2004 (viz zápis z náhradní členské schůze **nájemníků bytů** [redacted], ze dne 12. července 2004) bylo rozhodnuto o instalaci kamerového systému ve společných prostorách domu za účelem ochrany majetku a bezpečnosti obyvatel domu. Na členské schůzi bylo přítomno 22 členů družstva a 5 členů představenstva družstva a nepřítomno bylo 57 členů družstva, přičemž instalace kamerového systému ve společných prostorách domu byla v hlasování odsouhlasena 26 členy družstva, odmítnuta 1 členem družstva, přičemž žádný člen se hlasování nezdržel. Instalaci kamerového systému provedla společnost [redacted], přičemž zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového systému bylo zaregistrováno Úřadem dne 13. února 2007.

Dne 8. června 2015 bylo účastníkovi řízení kontrolujícími zasláno oznámení o zahájení kontroly, které mu bylo doručeno dne 9. června 2015.

Dle úředního záznamu o ústním jednání a místním šetření ze dne 18. června 2015 předseda družstva uvedl, že v roce 1998 odkoupilo družstvo dům od města a v dalších letech proběhla rozsáhlá rekonstrukce domu, na níž si bytové družstvo vzalo úvěr ve výši cca [redacted] korun, který je do dnešního dne splácen. V bytovém domě je celkem 84 bytů a 1 nebytový prostor (dosud tam bylo kadeřnictví a do budoucna bude prodejna), přičemž bytový dům má 4 vchody. Dále uvedl, že všechny byty jsou v družstevním vlastnictví, s tím, že družstvo umožňuje družstevníkům pronájem bytů (některé byty jsou tedy pronajímány). V roce 2004 se družstvo rozhodlo a na náhradní členské schůzi dne 12. července 2004 schválilo, že v bytovém domě bude instalován kamerový systém. Předseda družstva uvedl, že o instalaci kamerového systému bylo rozhodováno na náhradní členské schůzi, neboť na řádné členské schůze jejich družstva chodí velice málo lidí a tyto pak jsou podle stanov neusnášeníschopné. K tomu uvedl, že na náhradní členské schůzi,

kteřá rozhodovala o instalaci kamerového systému, bylo přítomno 26 členů družstva z celkového počtu [redacted] členů družstva. Z tohoto počtu přítomných hlasovalo 25 členů pro pořízení kamerového systému a 1 člen se zdržel (pozn. správního orgánu: uvedené tvrzení neodpovídá zápisu z náhradní členské schůze ze dne 12. července 2004, viz výše). Účelem instalace kamerového systému je ochrana majetku družstva a osob bydlících v bytovém domě a zajištění bezpečnosti těchto osob. Kamerový systém v domě instalovala společnost [redacted], ale v současné době družstvo nemá k dispozici původní smlouvu o dílo na realizaci kamerového systému, proto ji nemůže předložit. Daná společnost provádí v dnešní době i servisní služby kamerového systému. Předseda družstva uvedl, že oznámení a registraci kamerového systému u Úřadu provedli sami, a to 13. února 2007. K dotazu kontrolujících, proč je v registračním formuláři uvedeno, že družstvo bude zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektu údajů, předseda družstva uvedl, že neví, že to tam uváděl, že si to již nepamatuje. Předseda družstva uvedl, že ke kamerovému systému mají přístup pouze dvě osoby, a to místopředsedkyně představenstva [redacted] a člen představenstva [redacted].

Člen představenstva [redacted] ke kamerovému systému uvedl, že kamerový systém je tvořen celkem 14 kamerami, které jsou všechny instalovány v přízemí bytového domu [redacted] [redacted]. Kamerový systém je spouštěn na detekci pohybu, přičemž do záznamů kamerového systému lze vstoupit jen po zadání hesla, které znají jen dvě pověřené osoby. Dále uvedl, že k záznamům z kamer přistupuje vždy on na pokyn předsedy družstva, zpravidla když dojde k nějakému incidentu. Záznamy jsou předávány výhradně Policii České republiky. Naposledy vstupoval do záznamů z kamer k incidentu, který se stal dne 3. dubna 2015, kdy došlo ke znečištění výtahu zvratky, z tohoto záznamu byl identifikován pachatel, tento záznam však Policii České republiky předán nebyl. Záznam z kamerového systému je vždy po 30 dnech automaticky mazán. K tomu předseda družstva uvedl, že např. do sklepních prostor obyvatelé domu nechodí příliš často a v zimních měsících také nekontrolují, zda se někdo nevloupal do kóji s koly. Měli případ, že si krádeže ve sklepní kóji obyvatel domu všiml až po 30 dnech a nemohli proto k prošetření incidentu záznam z kamer poskytnout. Dále předseda družstva uvedl, že kancelář družstva je zabezpečena [redacted]

Předseda družstva uvedl, že tak jak je v současné době kamerový systém v bytovém domě nainstalován, tak nelze do domu vstoupit bez toho, aby vstupující osoba nebyla snímána kamerovým systémem. V minulosti došlo v domě k několika incidentům, byly vykradeny hydranty na chodbě domu, došlo k drobným krádežím ve sklepních prostorech a v kolárnách, dvakrát byly vypáčeny vchodové dveře, jedenkrát pak byl učiněn pokus o vypáčení dveří a jejich odnesení. Dále uvedl, že v tomto roce došlo k vykradení 2 kóji ve sklepním prostoru a dvakrát ke znečištění chodby výkaly a jedenkrát ke znečištění výtahu zvratky.

Ke splnění informační povinnosti vůči osobám bydlícím v domě a osobám, které do domu vstupují, předseda družstva uvedl, že na všech dveřích je uvedena informace o tom, že prostor je monitorován kamerami. Dále uvedl, že zápisy ze schůzí nevyvěšují na chodbách, neboť do domu vstupují i nečlenové družstva a těm není nic do toho, co se na členské schůzi projednávalo. Dále uvedl, že každý

z družstevníků má kdykoli možnost si požádat a nahlédnout do zápisu nebo přímo na členské schůzi požádat o nahlédnutí do minulého zápisu z jednání členské schůze. Ovšem nikdo z družstevníků o toto nikdy nepožádal. Předseda družstva uvedl, že každý družstevník obdrží do schránky pozvánku na členskou schůzi, a pozvánka je také vyvěšena na nástěnce na chodbě domu.

Dále předseda družstva uvedl, že v domě je několik problematických nájemníků, kteří, jak se domnívá, podali i stížnost k Úřadu. Uvedl, že se domnívá, že důvodem podání stížnosti je osobní spor těchto lidí se zástupci družstva, zejména poté, kdy zástupci družstva podali podnět k zahájení trestního stíhání na jednoho obyvatele domu.

K otázce kontrolujících, zda družstvo disponuje souhlasem obyvatel domu s provozováním kamerového systému se záznamem, předseda družstva uvedl, že nedisponují písemným souhlasem, ale pokusí se jej co nejdříve získat od všech obyvatel domu, i když se myslí, že osoby, se kterými mají spor, tento souhlas nikdy nedají. Dále uvedl, že nikdy za celou dobu provozu kamerového systému, a to je již 11 let, nikdo nic proti provozu kamerového systému v bytovém domě nenamítal. K tomu doplnil, že osoby, které se do bytového domu nově přistěhovaly, jsou s tím, že je v domě instalován kamerový systém, spokojeny. Jediný dotaz ohledně kamerového systému obdrželi v květnu 2015 a na ten odpověděli.

Kontrolujícími bylo na místě zjištěno, že kamerový systém je tvořen 14 kamerami.

[REDACTED]

Počítač, kterým je ovládán kamerový systém, je umístěn v [REDACTED] ke které se vstupuje přes [REDACTED]. Dveře kanceláře družstva jsou [REDACTED]. Dále bylo zjištěno, že do počítače ovládajícího kamerový systém je možné vstoupit pouze po zadání hesla. Na obrazovce počítače bylo zobrazeno celkem 16 oken se záběry kamerového systému (z toho 2 okna modrá, tj. nebyl na nich vidět žádný záznam). Dále bylo zjištěno, že pokud se v záběru zobrazí osoba, je snadno identifikovatelná.

Z popisu rozmístění kamer předaného kontrolujícím účastníkem řízení vyplývá, že kamery (14 kusů) monitorují prostor hlavního vchodu, vestibul, oba výtahy, prostor kolem výtahů, schodiště, sklepy a kolárny.

Mezi dokumenty, které účastník řízení dále předložil kontrolujícím dne 18. června 2015, byl výše zmíněný zápis z náhradní členské schůze nájemníků bytů [REDACTED]

██████████, ze dne 12. července 2004 včetně prezenční listiny. Z daného zápisu je zřejmé, že na žádost představenstva družstva byly zpracovány předběžné cenové nabídky ke kamerovému systému (součástí spisového materiálu je cenová nabídka společnosti ██████████, která instalaci kamerového systému následně realizovala). Z předmětného zápisu dále vyplývá, že v domě došlo opakovaně k vykradení hydrantových skříní, krádeži jízdnicích kol, spínacího čidla ve vestibulu, pokusům o vykradení sklepů atd.

Dále účastník řízení předložil dokumenty vztahující se k incidentům v domě, mj. sebevražda ženy, která nebydlela v domě, a to ve 12. patře (zápis z náhradní členské schůze nájemníků bytů ██████████, ze dne 22. května 2013, z něhož vyplývá, že záznamy z kamerového systému byly poskytnuty Policii České republiky), znečištění výkaly chodby v prostoru za velkým výtahem a chodby v prostoru pod schody u zadního vchodu (zápisy z mimořádné schůze představenstva ██████████, ze dne 15. ledna a 21. ledna 2015, z nichž vyplývá, že prostřednictvím kamerového systému byly dohledány představenstvem družstva osoby, které se dopustily uvedeného jednání, tj. v prvním případě podnájemník a v druhém případě přítelkyně člena družstva), pozvracený výtah (zápis z mimořádné schůze představenstva ██████████, ze dne 12. dubna 2015, z něhož vyplývá, že prostřednictvím kamerového systému byla dohledána představenstvem družstva dcera členky družstva, která se dopustila uvedeného jednání). Dále účastník řízení předložil usnesení o odložení trestní věci ze dne 22. března 2015, ze kterého vyplývá, že došlo k vypáčení vstupních dveří do sklepních prostor a vykradení sklepních kójí v domě, přičemž policejním orgánem byl v daném případě zajištěn a vyhodnocen kamerový záznam z vnitřních prostor daného domu.

Účastník řízení předložil kontrolujícím kopii informace zaslané oddělení registračních činností Úřadu ze dne 31. ledna 2007, z níž vyplývá, že představenstvo družstva pracuje pro bytové družstvo dobrovolně ve svém volném čase a schází se na výborových schůzích cca jednou za čtrnáct dnů. Dále bylo konstatováno, že záznam z kamerového systému bude uchováván z důvodu nepřítomnosti některých členů družstva během týdne, tj. pracují mimo ██████████ a do místa trvalého bydliště se vrací jedenkrát či dvakrát v měsíci a nemohou svůj majetek kontrolovat denně (např. vykradení sklepa či bytu).

Účastník řízení dále poskytl kontrolujícím kopii výzvy členů družstva (5 osob ze 4 bytových jednotek) odeslané dne 21. dubna 2015, v níž žádají vysvětlení ve vztahu k monitorování kamerovým systémem v uvedeném domě ██████████, s tím, že k tomuto nedali písemný souhlas. Zároveň připojil účastník řízení odpověď ze dne 7. května 2015, v níž jím bylo reagováno na předmětnou výzvu a v níž bylo uvedeno, že kamerový systém byl povolen Úřadem dne 13. února 2007 pod registračním číslem ██████████. Dále účastník řízení uvedl, že kamerový systém zaznamenává obraz bez zvuku, přičemž záznam je vymazáván („cca měsíc“), a že účelem kamerového systému je ochrana majetku členů bytového družstva před krádežemi a prevence před vandalismem a zajištění bezpečnosti obyvatel domu.

Dne 14. července 2015 kontrolující obdrželi sdělení účastníka řízení, v němž ve vztahu k souhlasu osob s instalací kamerového systému v daném domě uvedl, u kterých bytů nebyl obyvateli souhlas udělen (celkem 4 bytové jednotky) a které byty jsou dlouhodobě neužívané z neznámého důvodu (celkem 5 bytových

jednotek). Dále označil byty (celkem 4 bytové jednotky), v nichž souhlas nebyl získán včetně důvodu jeho nezískání (v prvním případě se jednalo o člena družstva pobývajícího v zahraničí, v dalších dvou případech o členy družstva v dlouhodobé hospitalizaci a v posledním případě o člena družstva, kterého nelze zastihnout). Účastník řízení přiložil souhlas s instalací kamerového systému celkem 111 osob (z toho jedna z uvedených osob je správcem domu a ve zbytku se jednalo o obyvatele 69 bytů z celkového počtu 84 bytů).

Z výpisu pořízeného z „Přehledové sestavy – Registrace“ Úřadu vyplývá, že mezi Úřadem zaregistrovanými údaji na základě oznámení účastníka řízení (reg. č. subjektu [REDAKCE]) byla skutečnost, že osobní údaje budou zpracovávány se souhlasem subjektů údajů a že záznam obrazu pořízený kamerovým systémem bude ukládán na hardware počítače a na základě rozhodnutí představenstva bude následně vymazán („cca měsíc“).

Zákon č. 101/2000 Sb. provádí ústavně zakotvené základní právo každého na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o jeho osobě (vyjádřené v čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod), které je neoddělitelnou součástí práva na ochranu soukromí, resp. soukromého a rodinného života. Uvedená základní lidská práva vyplývají i z mezinárodních úmluv, které je Česká republika povinna dodržovat a práva z nich vyplývající garantovat (např. Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod).

Podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů, přičemž subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže jde subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Kamerový systém zaznamenává činnost obyvatel domu (tj. členů družstva a jejich rodinných příslušníků, nájemníků apod.) a jejich návštěv či osob pohybujících se v bytovém domě z jiného důvodu (např. poštovní doručovatel). V daném případě shromažďuje účastník řízení v souvislosti s provozem kamerového systému informace vážící se zejména, ale nikoli pouze, k obyvatelům domu, které vypovídají mimo jiné o době jejich příchodu a odchodu do uvedených prostor, včetně např. informace s kým a v jakém stavu přišli. Uvedené osoby, zejména osoby, které v domě bydlí, jsou na záznamech pořízených kamerovým systémem nepochybně identifikovatelné, a to vzhledem možnosti ztotožnit jednotlivé subjekty (v případě obyvatel domu je zřejmé, že se jedná o subjekty správci známé nebo snadno identifikovatelné). Prostor bytového domu přitom představuje prostředí, v němž se pravidelně pohybuje určitý okruh osob (členů družstva, nájemníků, jejich rodinných příslušníků apod.). Pořízené záznamy tedy obsahují ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. osobní údaje subjektů údajů. Tento závěr je podpořen též judikaturou správních soudů, když např. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 As 158/2012 - 49 uvádí: „V této souvislosti je nutno zdůraznit, že osobním údajem není pouze údaj umožňující přímou identifikaci konkrétní osoby, jak uvádí stěžovatel, ale dle definice v ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů je osobním údajem také informace, která se vztahuje i k nepřímo identifikovatelné osobě (např. na základě záběru obličeje, ale i oblečení, typu chůze apod.).“

Podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. je správcem osobních údajů subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů a odpovídá za něj. Účastník řízení, jak vyplývá z výše uvedeného, jednoznačně určil účel (tj. ochranu majetku a bezpečnosti osob) a prostředky zpracování osobních údajů, byl tedy ve vztahu k osobním údajům shromážděným prostřednictvím tohoto systému jejich správcem ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., a odpovídal tedy i za dodržení veškerých povinností stanovených tímto zákonem.

Podle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. se zpracováním osobních údajů rozumí jakákoli operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Soustavné, úmyslné a cílené pořizování a uchovávání záznamů záběrů z jednotlivých kamer, zachycující konkrétní, identifikovatelné osoby (tj. záběry obsahující osobní údaje), je nutno považovat za systematické jednání a tedy za zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

K instalaci kamerových systémů správní orgán obecně uvádí, že je lze s ohledem na jejich zvláštní charakter a možnosti zneužití pořízených záznamů, což umožňuje hrubý zásah do soukromého a osobního života subjektu údajů, použít až teprve tehdy, pokud jsou méně invazivní prostředky nedostačující. Jinými slovy, je třeba v jednotlivých případech uplatňovat zásadu přiměřenosti s ohledem na sledované účely, která zahrnuje povinnost minimalizace získávaných údajů na straně správce údajů. Ze zásady přiměřenosti tak vyplývá, že kamerové systémy lze použít v případě, že se jiná opatření směřující k prevenci, ochraně nebo zabezpečení fyzické povahy, která nevyžadují pořizování obrazových záznamů, ukáží být nedostatečnými anebo nepoužitelnými s ohledem na správcem prezentované legitimní účely.

Správce má dále dle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektu údajů [který musí splňovat náležitosti stanovené v § 4 písm. n) a § 5 odst. 4 tohoto zákona] nebo za předpokladu, že je splněna některá z podmínek § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb. Z vyjádření účastníka řízení (úřední záznam o ústním jednání a místním šetření ze dne 18. června 2015) vyplývá, že účastník řízení provozoval kamerový systém se záznamem, aniž disponoval souhlasem všech obyvatel domu se zpracováním jejich osobních údajů prostřednictvím kamerového systému (přičemž instalace kamerového systému byla odsouhlasena pouze 26 členy družstva, jak vyplývá ze zápisu z náhradní členské schůze nájemníků bytů [redacted], ze dne 12. července 2004). Účastník řízení se pokusil získat souhlasy obyvatel domu až následně (tj. po upozornění inspektorkou Úřadu dne 18. června 2015), tj. předložil písemný souhlas 111 osob s instalací kamerového systému (z toho jedna z uvedených osob je správcem domu a ve zbytku se jednalo o obyvatele 69 bytů z celkového počtu 84 bytů), přičemž obyvatelé 4 bytů projeví prokazatelně nesouhlas se zpracováním jejich osobních údajů (výzva členů družstva ze dne 21. dubna 2015).

V případě kamerového systému umístěného v bytovém domě přichází v úvahu aplikace ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., dle kterého lze osobní údaje zpracovávat bez souhlasu subjektů údajů, pokud je to nezbytné pro

ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby, přičemž současně takové zpracování nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Správní orgán při posuzování výjimky upravené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. došel k závěru, že ji lze aplikovat s ohledem na část věty za středníkem, resp. po vyhodnocení proporcionality mezi ochranou práv a právem chráněných zájmů a zásahem do soukromého a osobního života dotčených osob, a to vzhledem k prostoru snímanému jednotlivými kamerami (viz níže).

Dle názoru správního orgánu je třeba v případech zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerových systémů míru soukromí určovat objektivními kritérii jako je povaha prostor, vztah osoby k těmto prostorám (jde-li o obyvatele domu, návštěvu atp.) a doba, kdy se v nich osoba nachází, a dále subjektivními faktory na straně dotčené osoby, jako je legitimní očekávání ohledně míry soukromí v daném místě a čase, které je odvislé právě od objektivních faktorů a zásadně souvisí s informacemi jí poskytnutými provozovatelem systému (správcem osobních údajů), neboť pokud osoba ví, že je prostor monitorován, subjektivně vnímá menší míru soukromí, nežli v případě, kdy má za to, že její jednání zaznamenáváno není. Z objektivního hlediska v případě bytových domů lze identifikovat minimálně dvě skupiny prostor, v nichž je míra soukromí zásadně odlišná. Na jedné straně se jedná o prostory jako jsou sklepy, půdy, garáže, prostory dopisních schránek, vnější plášť budovy a jeho bezprostřední okolí atp. a na druhé straně se jedná o prostory jako vstupní dveře, chodby vedoucí k bytům, výtah atp. Z výše uvedeného vyplývá, že posouzení míry soukromí, které požívá jednotlivec v jednotlivých částech domu, se liší s ohledem na způsob užívání jednotlivých monitorovaných prostor. Soukromí obyvatel domu požívá vyšší ochrany v prostorech, které jsou využívány k zajištění přístupu k bytům, tzn. i s větší četností oproti jiným prostorům [což v případě účastníka řízení zahrnuje kameru umístěnou zvenčí u hlavního vchodu, která monitoruje prostor vstupu do domu (kamera č. 1), a kamery umístěné uvnitř, které monitorují vstupní halu (kamera č. 2), prostor před výtahy (kamera č. 6) a obě výtahové kabiny (kamera č. 3 a č. 4)]. Aplikace § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. tak je s ohledem na výše uvedené možná v případě kamer snímajících prostor poštovních schránek, domovních zvonků, nástěnky, vstup do technických místností, vstup do sklepů, nikoliv však přístupové cesty vedoucí k jednotlivým bytům.

Ochrana soukromí jednotlivce, jejímž základem je v českém právním řádu zejména čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod, vyžaduje, aby narušení právem chráněných zájmů opravňující správce k aplikaci výjimky stanovené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., bylo takové intenzity, aby dokázalo převýšit zájem na ochraně soukromí subjektu údajů. Kamerový systém je přitom podpůrným prostředkem pro objasnění konkrétních incidentů, přičemž kamery samy o sobě nemohou zajistit žádoucí ochranu ve smyslu účelu vymezeného účastníkem řízení (tedy zabránit nežádoucímu jednání). Správní orgán uvedené skutečnosti posoudil v případě bytového domu zvláště pečlivě a má za to, že deklarovaný účel kamerového systému, kterým je ochrana majetku účastníka řízení a majetku a bezpečnosti obyvatel domu, je v hrubém nepoměru k zásahu do práva na ochranu soukromí a osobního života a tedy v případě zpracování prostřednictvím kamer uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí neumožňuje aplikaci § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Prostředky a způsob zpracování určené správcem osobních údajů, tedy účastníkem řízení, nelze považovat za přiměřené k rozsahu a způsobu ohrožení jeho práv. Při kolizi dvou zájmů je nutné zvážit, který zájem má z hlediska práva

i společnosti vyšší hodnotu. Právo na soukromí tak může být omezeno výkonem práva jiného (ochrana majetku), v každé věci je však nutné hodnotit intenzitu obou zásahů z hlediska zvolených prostředků (k tomu viz též nálezn Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/94 a rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 863/2004). Ochrana majetku nemůže zdůvodnit natolik razantní omezení práva na soukromí, kdy jsou nepřetržitě monitorovány kamerovým systémem hlavní vchod, vstupní hala, prostor před výtahy (tj. vstup do výtahů) a obě kabiny výtahů v domě, záznamy z takového monitorování jsou ukládány a osoby na těchto záznamech jsou identifikovatelné. Takovéto jednání vlastníka nebo správce domu je také v rozporu s čl. 7 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod.

Současně provozováním kamerového systému došlo též v případě zpracování osobních údajů obyvatel domu k porušení čl. 8 odst. 1 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, která je dle čl. 10 Ústavy České republiky součástí právního řádu a má přednost před zákony. Podle čl. 8 odst. 1 výše zmíněné úmluvy má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Tomuto závěru svědčí i to, že prostory mimo obydlí, jako jsou prostory uvnitř budovy, se též považují za soukromé prostory, neboť Evropský soud pro lidská práva došel k závěru, že by bylo příliš restriktivní limitovat soukromí pouze na vnitřní okruh, v němž jednotlivec může žít svůj soukromý život podle svých představ (rozhodnutí Niemetz vs. Německo). Ve zmíněném judikátu Evropský soud pro lidská práva uvedl, že soukromím člověka je třeba rozumět právo každého člověka na vytváření a rozvíjení vztahu s dalšími lidskými bytostmi, a to i na pracovišti. Z toho lze dovodit, že je-li prostorem, kde osoba požívá soukromí, i její pracoviště, pak toto platí tím spíše o bezprostředním prostoru jejího obydlí. Soukromí představuje jistou sféru integrity jednotlivce a jeho blízkých, která ho obklopuje, ať se nachází kdekoliv. V bezprostřední blízkosti prostor, jako je bytový dům, ve kterém osoba bydlí a zdržuje se v něm větší část svého života, se míra soukromí nepochybně zvyšuje. V rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 2004/2005-49 ze dne 28. února 2007 je mimo jiné uvedeno, že „i prostory mimo obydlí se považují za soukromé prostory“, přičemž daný závěr potvrdil Městský soud v Praze i v rozsudku týkajícím se předmětné věci (č. j. 5 A 166/2010-48) s tím, že i prostory mimo obydlí, jako jsou prostory uvnitř domu, se též považují za prostory, v nichž je důvodné očekávat a vyžadovat určitou míru soukromí. K tomu dodal, že byt jsou společné části domu veřejně přístupné, neznamena to, že monitorování osob pohybujících se v těchto prostorách není způsobilé zasáhnout do soukromé sféry těchto osob.

Správní orgán tak k této otázce uzavírá, že účastník řízení pro zpracování osobních údajů vymezené ve výroku tohoto rozhodnutí scházel právní titul a tedy došlo k porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb.

Podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je účastník řízení jako správce povinen uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že účastník svým jednáním porušil také tuto povinnost uloženou mu zákonem jako správcem, neboť zpracovával osobní údaje i po uplynutí doby nezbytné k naplnění účelu, tj. ochrany majetku a bezpečnosti obyvatel domu. Doba uchování záznamu musí být stanovena tak, že nepřesáhne dobu potřebnou k tomu, aby incident zaznamenaný kamerou bylo možno dále prošetřit a zajistit další nezbytné informace, potřebné například k předání věci příslušným orgánům. S ohledem na situaci v bytových domech je za takovou

nezbytnou dobu považována doba zpravidla 7 dnů, kdy v odůvodněných případech lze tuto dobu prodloužit. V případě účastníka řízení nebyly uvedeny skutečnosti, které by dostatečným způsobem odůvodnily nezbytnost uchování pořízených záznamů po dobu cca 30 dnů (tj. účastníkem řízení uváděná nepřítomnost některých členů družstva v místě bydliště ve vztahu ke kontrole jejich majetku).

Co se týká počátku rozhodné doby, tj. doby, po kterou trvalo protiprávní jednání účastníka řízení specifikované ve výroku I a II tohoto rozhodnutí, je třeba uvést následující. Z úředního záznamu o ústním jednání a místním šetření ze dne 18. června 2015, vyplývá, že kamerový systém byl v provozu 11 let (tj. od roku 2004, tzn. od roku, kdy bylo rozhodováno na členské schůzi o instalaci kamerového systému a kdy byly předloženy cenové nabídky za jeho instalaci). Ze spisového materiálu dále vyplývá, že kamerový systém byl v provozu, tj. pořizoval záznam s uvedenou dobou jeho uchování, nejméně do doby konání ústního jednání a místního šetření dne 18. června 2015.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnosti stanovené v § 5 odst. 2 a § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti (z hlediska závažnosti jednání) zejména ke skutečnosti, že zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerových systémů, které bylo předmětem řízení, představuje významný zásah do práva na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů obyvatel domu. Tento zásah je o to závažnější, že subjekty údajů požívají ve sledovaných prostorách větší ochranu soukromí, a to vzhledem k jejich povaze (tj. přístup k bytům). Jako přitěžující vyhodnotil dále dobu, po kterou protiprávní jednání trvalo, tj. cca 11 let. Za přitěžující považuje správní orgán též skutečnost, že účastník řízení spáchal více správních deliktů. Jako polehčující okolnost hodnotil správní orgán skutečnost, že část obyvatel domu s instalací kamerového systému souhlasila. I přes výše uvedené a po zhodnocení všech okolností rozhodl správní orgán o uložení sankce při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u oddělení správních činností Úřadu pro ochranu osobních údajů, který příkaz vydal, proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha, 14. ledna 2016

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
vedoucí oddělení správních činností